

UNIVERS INGINERESC

BILUNAR DE OPINIE ȘI INFORMARE

Anul IX Nr.23 (189) 1-15 decembrie 1998 1000 lei

"Când ești sărac nu-ți rămâne decât șansa de a fi înțelept."

(Florian, 1790)

EDITORIAL

Despre bogăție

Mihai Mihăiță

O idee falsă care circulă în societatea românească, chiar și printre oameni inteligenți, este aceea că am fi sau că am fost cândva o "țară bogată".

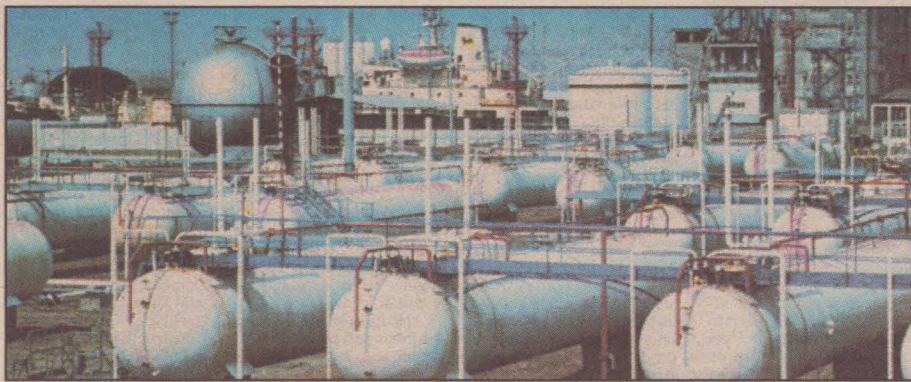
Realitatea este însă cu totul alta. După primul război mondial eram o țară săracă, după standardele occidentale. E drept, însă, că atmosfera în straturile superioare ale societății era de mare optimism. Problema bogăției era o lozincă manevrată interesat de cercurile financiare liberale, care căutau să stimuleze investițiile industriale pe calea încrederii "în noi înșine". Prin aceasta, Vintilă Brătianu își dădea seama că cetățenii dispuneau de bani, dar pentru rezolvarea problemelor economice, guvernele erau silite să cerșască împrumuturi de la țările cu adevărat bogate, în condiții umilitoare.

Filozoful Mihai Ralea a scris în anul 1924 un memorabil articol, valabil și astăzi, "Iluziile grandomaniei", în care arăta că după război popoarele s-au străduit să-și tâmăduiască prin muncă pozitivă dezastrul marelui cataclism. Temperamentul nostru (ca și acum) a reacționat mai comod. Verbal, formula trebuia să acționeze ca un panaceu, înlocuind zicala "românul s-a născut poet" cu "românul s-a născut bogat", și astfel se trăia cu ideea bogăției noastre și se suferea de sărăcie. Formulei demagogice "suntem o țară bogată", în fața somatelor realității, i se adăugase "dar statul este sărac". Adică statul nu avea bani pentru că oamenii nu-și plăteau impozitele.

Au trecut trei sferturi de veac de la considerațiile lui Ralea și ne legăm din aceleași iluzii; românul nu este în stare să distingă lucrurile și are o concepție neeconomică asupra bogăției, muncii, averii. Este semnificativ pentru tipul de gândire primitivă pe care-l întâlnești la tot pasul în țara noastră, că atunci când oamenii vorbesc de bogăție, ei au în gând bogățiile naturale, nu ceea ce este, adică un proces al muncii, al efortului de acumulare și investire, al ingeniozității tehnice sau de alt fel. Adevăratele țări bogate sunt cele ale altui tip de dezvoltare economică decât aceea care rezultă din faptul că pe teritoriul lor s-ar fi găsit zăcămintele minerale, petrol sau alte materii prime. Elveția, Olanda sau Japonia, țări sărace din acest punct de vedere, sunt în realitate foarte bogate, deoarece au știut să muncească. Fenomen curios, aproape ininteligibil pentru noi, românii. Economiciste nu interesează posibilitățile, ci realizările - dovadă Siberia, care este plină de bogății.

Noțiunea modernă de avuție, spunea Ralea, nu se referă numai la bogăția materială; în primul rând tre-

(Continuare în pagina 2)

Marea Unire - 80 de ani 1918-1998

*Pe-al nostru steag e scris unire,
Unire-n cuget și-n simțiri!
Și sub mareața lui umbră
Vom înfrunta orice loviri.*

Așezați aici de peste 6 milenii, la adăpostul marii cetăți a Carpaților, strămoșii noștri daci, agricultori, dar și păstori și vânători, au adăugat mereu straturi noi de influențe, din care cea latină ca mai mare, dar au rămas ca stăpâni de fapt ai locurilor noastre de baștină și ai spiritului sedentar.

Străinii au venit și au plecat, sau au fost asimilați de băștinași. Numai câteva neamuri venite târziu în istorie pe aceste locuri au conviețuit și conviețuiesc și azi aici cu noi.

Conștiința de unitate națională românească este mult mai veche decât formațiunile statale românești timpurii și, se înțelege, decât Statul Național Unitar România, așa cum s-a înfăptuit în 1918 prin reunirea în cadrul aceleiași frontiere a peste 80% din românii trăitori în mod

compact în spațiul Carpato-Danubiano-Pontic. Mulți români au rămas în afara frontierelor României Mari în 1918. Mulți din ei au fost deznăționalizați. Mulți români mai sunt și astăzi - chiar mai mulți ca în 1918 - în afara granițelor României. Este important să nu uităm de ei, fiindcă și ei ne pot uita, fiind siliți să o facă.

Statele naționale europene, așa cum au fost ele constituite la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX, au reprezentat în cea mai mare parte o rezolvare satisfăcătoare a năzuințelor de veacuri ale neamurilor de a avea fiecare o organizație statală proprie.

Sfârșitul secolului XX găsește încă multe neamuri care mai luptă și astăzi pentru a-și satisface această năzuință; în bună parte și pe noi. Datorită caracterului prielnic vieții oamenilor, al

locului pe care îl stăpânim de milenii, unde am rezistat în pofida tuturor vicisitudinilor, mulți nu ne-au vrut și nu ne vor nici acum uniți. Important este însă ca noi să vrem să fim uniți și să rezistăm tuturor tentațiilor ce "ni se oferă" pentru a ne "globaliza" cu tot dinadinsul. Ceea ce este verificat de istorie ca prielnic neamului nostru s-a dovedit a fi **Unirea în cuget și-n simțiri** prin care am rămas noi înșine cu toate tentațiile estice și vestice care ne-au ademenit.

Astăzi se "poartă" euro-regiunile transfrontaliere, care stimulează tendințele centrifuge față de statele naționale, "căutându-se" "fericirea" regională. S-ar putea ca într-adevăr unele agregări regionale, mai ales sub aspect economic, să fie îndreptățite, dar fără atingerea laturii spirituale a unirii naționale.

Din păcate, fenomenul biblic Cain și Abel ne urmărește pe noi, românii, și astăzi. Trebuie să avem tăria necesară să ne analizăm pro-

fund destinul pe care l-am avea deznăuți, devenind o pradă ușoară pentru cei ce doresc să profite de toate slăbiciunile noastre.

În mult milenara noastră existență am avut tăria de a rezista istoriei care ne-a blagoslovit cu trădători și dezbinări, dar nu ne-a dezunit în cuget, în spirit.

Aniversând 80 de ani de la **Marea Unire** din 1918, este necesar să vedem pericolele ce ne pasc astăzi, când mulți nu mai știu ce este **glia strămoșească** și propun să o vindem, așa cum vindem totul pe nimic, de dragul "privatizării", ca și cum în țara asta nu am avea și vocația de stăpâni, ci numai aceea de slugi! Mândria națională este o virtute, nu un păcat, așa cum vor unii să ne sugereze, în marea lor "dragoste" pentru noi.

Să cinstim cum se cuvine înaintașii care au știut să ne păstreze moșia și să o unească în 1918 și să ne învrednicim să o sporim printr-o înțeleaptă folosire!

prof. dr. doc. ing.
Dumitru Teaci

Re-rectificarea bugetului

Nu este nimic neobișnuit ca în luna decembrie să se opereze la doua rectificări a bugetului de stat. Așa s-au petrecut lucrurile în fiecare an din mult frământata noastră perioadă postdecembristă. Ceea ce se petrece în acest domeniu acum prezintă unele particularități care merită să fie subliniate.

Principala explicație referitoare la această temă dată de ministrul finanțelor, dl Decebal Traian Remeș, constă în neîncașarea a circa 3600 de miliarde de lei prevăzute a intra în visteria statului în urma operațiunilor de privatizare. Ca și cum alte

venituri au fost realizate integral, așa cum prevedea bugetul aprobat de Parlament!

Să admitem că aceasta este principala cauză. Faptul că procesul de privatizare n-a avut ritmul și amploarea programate a devenit mai mult decât evident. Aici avem însă de-a face cu o eroare de concepție relevantă de mulți analiști. Încasările din privatizare nu trebuie considerate, în primul rând, ca o sursă majoră de venituri bugetare. Scopul transferului de proprietate din sectorul de stat în cel privat constă în eficientizarea întreprinderilor în cauză.

Se exagerează foarte mult atunci când se pune re-rectificarea bugetului (o primă rectificare a avut loc, cum se știe, în septembrie a.c.) pe seama încasărilor din privatizare. Să ne gândim ce reprezintă 3600 miliarde de lei la veniturile totale prevăzute a se ridica la 70.000 miliarde de lei!

Cauzele de fond ale re-rectificării sunt mult mai profunde. Ele vizează căderea producției, reducerea substanțială (probabil cu peste 4 la sută) a produsului intern brut, declinul care - la rândul lui - are drept cauză fundamentală ritmul nesatisfăcător al

reformei economice.

Cum nu se dorește mărirea deficitului bugetar (de circa 4 la sută din PIB), se vor opera reduceri de cheltuieli, în special în domeniul investițiilor. În acest fel nu se va sparge cercul vicios al crizei: declinul nu poate fi oprit decât prin reluarea procesului investițional, iar procesul investițional nu poate să fie desfășurat din cauza declinului. Concluzia este una singură: se impune a se adopta o nouă "filozofie" bugetară; una orientată spre creșterea economică, nu spre asigurarea unei supraviețuiri precare. (T.B.)

pag.
3

Societatea informațională

pag.
4-5

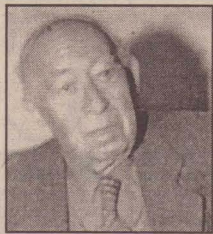
Inginerii și
resursele țării

pag.
8

Conferința
Națională
ARACO

(1888-1985)

Chiar din ziua când a fost investit cu titlul de inginer, la 1 iulie 1912, s-a simțit mândru și onorat să se înscrie printre membrii Societății Politehnica, la care a ajuns cu timpul membru în Comitet. Din 1938 a făcut parte și din Colegiul Inginerilor. Atașamentul și dragostea s-au manifestat prin fapte. El a fost printre cei care au militat pentru ca asociația inginerilor să aibă în proprietate un sediu. Când această idee s-a concretizat, a contribuit cu proiectul de execuție a construcției de beton armat și a asistat personal la turnarea betonului pentru Palatul Inginerilor din Calea Victoriei nr. 118, care în acest an a împlinit 70 de ani de la inaugurare (11 martie 1928). Deși era în acel moment un inginer consacrat, care lua onorarii mari pentru prestațiile sale, lu-

Mari personalități ale asociațiilor ingineresti

Inginerul Emil Prager

Unul dintre cei mai cunoscuți constructori români

crările le-a executat gratuit.

S-a născut la București în ziua de 18/31 august 1888, într-o casă din mahalaua Cazarmii, de sub dealul Arsenalului Armatei. Tatăl lui a fost Iulius Prager, funcționar comercial și mama Maria, camică, oameni modesti, veniți din comuna Pâncota (Banat). La 9 ani a rămas orfan de tată.

După ce a absolvit Liceul "Gh. Lazăr", secția reală, în 1907, s-a înscris la Școala Națională de Poduri și Șosele. Bine pregătit din liceu, a obținut prin concurs o bursă de studii care l-a scutit de grijele materiale. A terminat facultatea cu distincție. A fost discipol al marilor profesori Anghel Saligny, Elie Radu și Ion Ionescu Bițet. În seria de 11 absolvenți din anul 1912, a fost coleg cu Ion Beleş, Henri Teodoru și Aurel Ioanovici, care au devenit constructori renumiți.

Ca inginer constructor și-a început activitatea la Direcția Generală a Porturilor și Căilor de Comunicație pe Apă, unde a lucrat până în 1921 sub conducerea lui A.

Saligny, la Portul Constanța și la porturile de la Dunăre. Fire întreprinzătoare, din 1921 până în 1948 a condus un birou propriu de studii și proiecte pentru expertize și lucrări de beton armat, primul din țară, transformat mai târziu în Antrepriza de Construcții Emil Prager.

Din 1948 a lucrat la început în întreprinderi de stat, subordonate Ministerului Construcțiilor și apoi la Ministerul Energiei Electrice, ca inginer șef și în calitate de consilier tehnic.

Activitatea lui în construcții s-a întins pe o perioadă de 70 de ani, timp în care a realizat importante clădiri monumentale, civile și industriale.

Lista proiectelor de execuție a construcțiilor din beton armat realizate de E. Prager este foarte mare. Cităm numai pe cele mai importante executate în București și în țară. **Construcții administrative:** Muzeul Tărânușului Român din Șos. Kiseleff; Palatul Regal și actualul sediu al Senatului din Piața Palatului; Localul AGIR din Calea Victoriei nr.

118 și cel al Centrului de Documentare Tehnică din str. G. Enescu; Spitalul Elias; clădirea în care a funcționat Ministerul Energiei Electrice din Bdul. Magheru; Academia Militară; clădirea ziarului Universul din str. Brezoianu; Sala Dalles; Biblioteca Centrală Universitară din Iași. **Construcții civile:** blocurile de locuințe din Bdul. Elisabeta nr. 24 și din Calea Victoriei nr. 63, 68/70, 100, 218 și Calea Dorobanților nr. 36/40; Hotelul Union; locuințe în cartierul Ferentari și s.a.

Construcții industriale: termocentralele Florești - jud. Prahova, Schitu-Golești - jud. Dâmbovița, silozurile de cereale din Buzău și Chitila, uscătoria de cereale din Constanța. **Biserici:** Catedrala de la Hunedoara, biserica din Costești, jud. Argeș. A mai executat consolidări la clădirile avariate de cutremure și de bombardamente din timpul războiului, cum ar fi cupola Ateneului Român, refăcută cu fonduri proprii.

Construcțiile realizate de E. Prager au rezistat marilor

Fotografie de Gheorghe Stalcu

cutremure din 1940, 1977, 1986, 1990, fapt care demonstrează probitatea profesională a marelui constructor.

El a adus contribuții personale la dezvoltarea științei și tehnicii românești, prin introducerea mecanizării în șantierelor de construcții, a betonierelor și elevatorilor mecanice și electrice (1925), macaralelor mobile (1929), transportarelor betonului prin conducte cu aer comprimat (1935) și multe altele.

A publicat numeroase articole de specialitate, prin care a răspândit experiența și metodele originale utilizate de el în construcții, cum ar fi: Calculul secțiunilor dreptunghiulare dublu armate (1914); Organizarea lucrului în construcții (1931); Problema drumurilor în România (1944); Pentru introducerea tehnicii noi în

construcții (1956) ș.a.

În 1954 s-a căsătorit cu celebra artistă dramatică Elvira Godeanu, societară a Teatrului Național.

La vârsta de 90 de ani a scris și publicat un tratat magistral, de referință pentru constructori, monografia "Betonul armat în România", apărută în 1979.

Deși nu a fost profesor, a fost preocupat de pregătirea ucenicilor și meseriașilor, organizând pentru ei școli de calificare.

S-a stins din viață, într-o iarnă foarte geroasă, la 1 februarie 1985.

Cei care l-au cunoscut își aduc aminte de el cu emoție și povestesc despre onestitatea, cultura generală și profesională și în special despre omnia cu care a ajutat pe cei care aveau nevoie.

Mihai Olteanu

Despre bogăție

(Urmare din pagina 1)

buiș să se aibă în vedere viteza circulației capitalului. Baniți nu trebuie tezaurizați - specific tipului primitiv de bogăție - ci trebuie utilizați în investiții rapide. Diferența dintre un milionar american și unul român este că ultimul înțelege bogăția nu ca pe un instrument de lucru într-o afacere economică, ci ca o condiție preliminară de a se "pune pe trai". Această însemnă a nu face nimic, a se distra, a trăi la un standard mai înalt. Asistăm odată la o discuție între niște mici imbogății, plini de metale prețioase și care se laudă fiecare cu ce tip de mașină are, ce reședință senorială are, în ce țară și-a petrecut concediul, câte stele aveau hotelurile la care a locuit, câți dolari a cheltuit în cazinou. N-ar fi fost mai bună o privire de astfel de delicii, un trai în condiții mai decente, satisfacerea unor plăceri în limitele bunului simț, iar banii de prinos să fie investiți într-o fabrică, într-o activitate industrială sau în exploatarea unor resurse, fie ele chiar și naturale?

În realitate, un om bogat este un om care îndeplinește un rol social și economic. El creează bogăție, de care se bucură largi sectoare ale societății. Un bogătaş american muncește până în ultima clipă a vieții, verificându-se cu lumea dură a concurenței și a imprevizibilității.

"Când e vorba de averea noastră națională, continuă Ralea, nu se numără niciodată - printre factorii care o compun - munca. Numărul de ore prestate de națiune pentru producția generală nu are echivalent în aur, fiindcă nu trebuie uitat că munca e înainte de toate o marfă, cotată cu un preț anumit. Germania e geograficește o țară săracă. Prosperitatea ei de dinainte de război era datorată, în bună parte, afluenței auriului străin care venea să plătească, sub formă de salarii, travaliul celor 30 de milioane de lucrători care constituiau uzina întregului continent."

La noi încă nu se știe ce este munca, ea se echivalează, ca și în trecut, cu efortul fizic, cu sudoarea. Or ea, munca, este cu totul altceva, uneori diametral opus. Un ins care se spetește zilnic, "îndeplinindu-și cu conștiinciozitate planul de producție", realizând produse neavând nume "marfă", nu muncește, mai economic ar fi să stea acasă. S-ar economisi energie, materiale și efort fizic.

Ideea de muncă a fost falsificată la noi și nici până astăzi nu îndrăznește nimeni să o separe de efortul impropriu.

Ne aflăm într-un moment al istoriei țării noastre în care problema economică este prioritară; lumea încearcă să recunoască, parțial cel puțin, că nu suntem o țară bogată, că ne lipsesc criteriile de judecată și că, spre deosebire de trecut, suntem obligați să gândim economic.

Este bine să ne gândim la toate acestea pentru că noi, românii, ne aflăm într-un stadiu în care ne străduim să trecem de la sărăcie la bogăție, după o lungă perioadă aberantă în care considerăm sărăcia ca pe o virtute.

În noua societate, cu cât ești mai bogat, ești mai vrednic de laudă și mai folosit.

Legea asupra brevetelor de invenție din anul 1906

Monitorul Oficial Nr. 229/17 ianuarie 1906 a publicat prima lege asupra brevetelor de invenție din România, lege sancționată cu decretul regal nr. 102/13 ianuarie 1906. În conformitate cu prevederile art. 1 al acestei legi, "ori-ce persoană care a făcut o invenție nouă sau a adus o perfecționare la o invenție deja stabilită, susceptibilă de a fi exploatată ca un obiect de industrie sau de comerț, va putea obține drepturi exclusive și temporale de exploatare în România prin acordarea unui «brevet de invenție» sau «de perfecționare»". Deși legea nu dă o definiție explicită a noțiunii de invenție, din analiza prevederilor art. 1 rezultă că, pentru a se putea acorda brevet, era necesară îndeplinirea cumulativă a criteriilor de nouitate și de exploatare industrială a invenției. Legea nu menționa criteriul activității inventive, care este un criteriu conturat și legiferat în urma acumulării experienței în procesul examinării invențiilor.

În conformitate cu prevederile legii din 1906, se putea acorda, prin decret regal, publicat în Monitorul Oficial, următoarele titluri de protecție:

- brevetul de invenție, pentru invenția principală, având o durată de 15 ani, cu începere din ziua depunerii cererii la registratura Ministerului Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor;
- brevetul de perfecționare, pentru invențiile de perfecționare, având o durată egală cu durata de protecție de care mai beneficia brevetul primitiv, fără ca durata brevetului de perfecționare să fie mai scurtă de 10 ani;
- brevetul de importare, pentru invențiile de importare-perfecționare, forme speciale de brevete care se acordau cu condiția ca cererea să fi fost depusă în

România în termen de cel mult 6 luni de la data obținerii primului brevet în străinătate.

"Brevetul de invenție" se acorda "fără nici-o examinare prealabilă, fără nici-o garanție de ori-ce natură din partea statului și fără prejudiciul drepturilor eventuale ale celor ce se vor crede jigniți". "Statul nu garantea nici originalitatea, nici valoarea, nici realitatea invenției sau perfecționării, nici exactitatea descrierilor de brevet".

În conformitate cu prevederile art. 2 al legii, "ori-ce invenție sau ori-ce perfecționare, brevetată în alte țări, va putea obține în România un «brevet de importare» prin care i se va asigura drepturi exclusive și temporale de exploatare, într-o țară până la promulgarea acestei legi n-a fost aplicată sau exploatată în România de alte persoane afară de posesorul brevetului". Cu alte cuvinte, legea din 1906 prevedea că nu se putea acorda un brevet pentru o invenție brevetată într-o altă țară și care era exploatată în România de către o altă persoană decât titularul de brevet. În cursul dezbatelor menționate, Ion Lazhvari, ministrul domeniilor din acel timp, a evidențiat în mod expres ca unul din principiile legii "neretroactivitatea ei".

Discutarea legii și adoptarea acesteia au trezit vii opuneri, în special din partea Uniunii Generale a Industriașilor din România, care considera că "o lege a brevetelor de invenție ar constitui un adevărat pericol căci ea ar proteja pe inventatorii străini în contra producătorilor români". "...industriele noastre vor fi suziliate și-și vor pierde anume ramuri de fabricație sau și-și vor încerca cheltuielile de fabricație cu plata dreptului de a exploata brevetele".

Camerelor de Comerț și Industrie, fiind la București în anul 1900, s-a discutat că, dacă se va adopta o lege a brevetelor, în nici un caz aceasta nu va avea un efect retroactiv: "Toate fabricile care până în ziua când se va promulga legea brevetelor, întrebuită cutare sau cutare sistem tehnice, rămân (în continuare, N.A.) stăpâne pe aceste proceduri". Această poziție a industriașilor români ca legea să nu aibă un caracter retroactiv s-a reflectat în special în dezbaterile din Adunarea Deputaților din 16 decembrie 1905 și din Senat, în ședința din 21 decembrie 1905, dezbateri care s-au referit, în special, la conținutul articolelor 2 și 9, alineat e.

Opoziția fermă a industriașilor români la adoptarea unei legi a brevetelor de invenție a rămas fără rezultat deoarece capitalul străin, în special cel german, care pe o parte, își vedea interesele atinse prin adoptarea noului tarif vamal, iar pe de altă parte, nu putea să pretindă sancțiuni economice pentru cei care produceau prin copiere produse industriale de concepție germană, a exercitat presiuni pentru a se adopta legea asupra brevetelor de invenție. Industria germană, mai ales cea de armament, care era la acel timp singura noastră furnizoare de arme și muniții, "a intervenit direct pentru adoptarea acestei legi". În jurul anului 1900, România avea furnizate de către firma Krupp circa 2500 guri de foc, pe care și le repara cu mijloace proprii prin fabricarea prin copiere a pieselor de schimb la Arsenalul Armatei, "provocând astfel importante pierderi industriei germane de armament".

La Congresul Camerelor de Comerț și Industrie din anul 1900, la propunerea lui C. Alimănișteanu, directorul departamentului industriei din MAICD, s-a discu-

tat că, în cazul adoptării unei legi a brevetelor, "nu vom breveta decât pe acei inventatori care se vor stabili la noi pentru a produce obiectul după procedul inventat". Cu toate acestea, legea adoptată în 1906 nu stabilea nici un fel de distincție între un autor de cerere cu domiciliul în România și unul străin care dorea să-și breveteze invenția sau prima oară în țara noastră, amândoi bucurându-se de un tratament perfect analog. Legea din 1906 nu cerea nici o condiție de reciprocitate legală sau diplomatică și nici o condiție de stabilire a unui domiciliu în țară sau de fondare a unei unități industriale. Din art. 16, alineatul 3 al legii s-ar părea că, totuși, legiuitorul a înțeles să ceară străinilor o formalitate în plus, specială, și anume alegerea unui reprezentant cu domiciliul stabil în țară. În realitate, însă, prevederile acestui articol se aplicau, în drept, și românilor domiciliați în străinătate.

Faptul că legea din 1906 a fost adoptată ca urmare a presiunii capitalului străin, pentru a preîntâmpina producția în România prin imitare a produselor importate și protejate prin brevet, rezultă și din aceea că în capitolul VIII al legii se prevăd pedepse relativ mari pentru acele timpuri pentru contrafaceri, precum și modalități de urmărire și sancționare a acestora.

Legea asupra brevetelor de invenție adoptată în 1906 a avut și un efect pozitiv asupra dezvoltării industriei noastre naționale, deoarece articolul 9, alineatul c prevedea că un brevet își pierde valabilitatea sa "când brevetatul nu a exploatat invenția sa în țară în intervalul de 4 ani, socotiți de la data brevetului, sau când exploatarea a fost întreruptă pe timp de doi ani".

dr. ing. Ștefan Iancu

Societatea informațională

• De la strategie la realitate

Interviu cu dl prof. dr. ing. Sergiu Iliescu, președintele Comisiei Naționale de Informatică

- Domnule președinte, ați participat - ca invitat din partea instituției ce cu onoare o conduceți - la ediția din acest an a Simpozionului științific al inginerilor români de pretutindeni, care a avut ca temă "Societatea informațională", unde ați prezentat o comunicare privind strategia CNI de realizare a societății informaționale în România. Pentru început, vă rog să spuneți cititorilor noștri cum apreciați inițiativa AGIR de a organiza un simpozion internațional pe această temă?

- Inițiativa AGIR de a organiza un simpozion cu această tematică este lăudabilă și foarte importantă pentru această perioadă, când sunt trasate liniile principale de realizare a societății informaționale în România, pe de o parte, iar pe de altă parte, în acest context noi dorim să fim în consens cu celelalte țări din vestul Europei, pentru a putea rămâne în comunicare cu ele. Fiindcă nealinieria la directivele europene, nealinieria la condițiile care sunt impuse în acest moment de globalizarea economiei mondiale ne va face să fim ieșiți din acest cadru. În același timp, faptul că simpozionul a fost organizat cu participarea sau sub "umbrela" inginerilor români de pretutindeni reprezintă o altă componentă foarte importantă, deoarece a creat - și sper că acest lucru se va menține - un cadru de cooperare între inginerii români din țară și cei care lucrează peste hotare și care beneficiază într-un mod sau altul de ultimele tehnologii. De fapt, CNI, în noua concepție de manifestare a atribuțiilor sale, dorește să realizeze un consens la nivel informațional între toți "actorii" din plan național, dar și cu participarea celor din exterior. Am și constituit recent un Consiliu Consultativ pentru strategia națională de informatizare și implementare a societății informaționale, din care fac parte reprezentanți ai Președinției, secretarii generali din principalele ministere, reprezentanții firmelor care au semnat parteneriate strategice cu România, reprezentanți ai mediului academic, ai societăților de consultanță ș.a. Noi dorim ca din acest Consiliu să facă parte și inginerii informaticieni români care lucrează peste hotare și care ne pot da idei valoroase pentru strategia noastră.

- Dar firmele românești din domeniul informaticii - care, din câte cunoșc, se confruntă cu o serie de probleme, inclusiv de ordin legislativ - nu sunt

reprezentate în acest Consiliu Consultativ?

- Ba da, am uitat să vă spun că din acest Consiliu fac parte, de asemenea, și reprezentanții ai asociațiilor profesionale în care sunt grupate aceste firme din domeniul informaticii. În același timp doresc să precizez că acest Consiliu reprezintă un for care trage doar concluzii asupra problemelor dezbătute pe grupe de lucru. Am organizat opt astfel de grupe, care s-ar putea să se mai "reaseze" în timp.

- Domnule președinte, cum apreciați "racordarea" sistemului educațional la acest obiectiv strategic de implementare a societății informaționale în România? Mă refer în primul rând la școala generală, unde ar trebui să se facă în mod obligatoriu "alfabetizarea" pe această temă pentru toți elevii, nu numai în clase speciale.

- În activitatea noastră, noi avem legături foarte strânse cu Ministerul Educației Naționale în sensul promovării informatizării, în special în zona învățământului preuniversitar. Fiindcă învățământul superior să zicem că are, deși suferă și el încă.

- Suferă și puțin spus, pentru că mi se pare absolut nefiresc - incredibil și extrem de dăunător - faptul că ies încă studenți de pe porțile unor facultăți fără a ști să mănuiască un calculator.

- Din păcate, într-adevăr, asemenea situații există. Dar dacă mă refer, de exemplu, la învățământul tehnic, există cursuri generale de programare și de manipulare minimală a calculatorului. Realitatea este că am întâlnit în ultimii doi ani, pe posturi de informaticieni, ingineri care au absolvit alte facultăți decât cele "electrice". Lucru care este foarte bine. Pe de altă parte, există inițiative în zona facultăților neelectrice de a dezvolta comenziile numerice, comenziile robotizate, utilizarea proiectării asistate de calculator ș.a.m.d. Deci, am putea spune că în acest cadru, al învățământului tehnic superior, informatica s-a disseminat într-o largă măsură.

Revenind însă la învățământul preuniversitar, noi am încurajat o inițiativă care ar putea să conducă în următorii ani la o generalizare a învățământului și a dotării școlilor cu echipament de calcul.

- Ce are în vedere strategia CNI pentru a-i "co-interesa" pe informaticienii de excepție, consacrați sau deocamdată studenți, să rămână să lucreze în țară?

- CNI a inițiat o serie de

acțiuni și în cadrul acestui Consiliu despre care v-am vorbit și se va consulta în continuare și cu ceilalți "actori" pentru a găsi noi posibilități de a co-interesa absolvenții de informatică să rămână în țară. O astfel de inițiativă este, de exemplu, cea de creare a unui parc tehnologic - un fel de Zonă Liberă - în care diversele firme interesate să întreprindă proiecte cu importante facilități fiscale. Există în acest sens un proiect de Hotărâre de Guvern, care a fost înaintat spre aprobare ministerelor interesate.

- Un domeniu vast de afirmare - dar și de subsistență - pentru firmele românești de informatică l-ar putea constitui angrenarea lor mai substanțială în procesul de informatizare a administrației centrale și locale, în proiectele informatice ale unor regii, societăți naționale, întreprinderi de interes național. Licitările care se organizează în acest sens elimină (adeseori din start și nu întotdeauna justificat) firmele românești. Iar în multe situații adjudicate și operate, rezultatele au fost discutabile. Ce aveți în vedere, domnule președinte, în această direcție?

- Noi vom încerca, în cadrul acestor licitații, să impunem ca firma câștigătoare, chiar dacă este străină, să utilizeze în primul rând forță de muncă românească și eventual parteneri români. Deci, dorim - mai ales că unele sunt domenii strategice - ca acestea să fie administrate de către firmele românești. Și exact pe această idee suntem acum în tratative în legătură cu o licitație pentru un mare sistem informatic din zona aceasta a administrației.

- Domnule președinte, nu v-am întrebat despre obiectivele principale ale strategiei CNI, pentru că, la momentul respectiv, noi le-am prezentat în "Univers ingineresc". Din păcate, cu precizarea de rigoare - atunci - că strate-

gie există, dar nu și fondurile necesare pentru implementarea ei. Cum stau lucrurile acum, are CNI la dispoziție resursele financiare necesare, este ea ordonator de credite?

- CNI a fost întotdeauna ordonator principal de

credite, dar a fost neoperativ. Dar vom cere ca începând cu noul buget să fim operativi, fiindcă este necesar. Noi suntem un fel de for interdepartamental, interministerial. Ministerele își vor lua bugetul de informatică pe domeniile

lor sectoriale, iar noi vom fi intersectorial, cu un buget propriu, ale cărui fonduri vor fi alocate pe bază de competiție. Vreau să vă mai spun că un succes pe care l-am obținut în ultimul timp este acela că în Hotărârea de Guvern privitoare la restructurarea guvernului figurează, în schema fiecărui minister, câte un compartiment obligatoriu de tehnologia informației și comunicații. Tot în acea H.G. s-a introdus un amendament al nostru prin care, în atribuțiile ministrului intră, între altele, și acelea de a aproba și implementa strategia de informatizare din domeniul său. Deci, sunt două chestiuni foarte importante în această campanie de realizare a programului nostru strategic.

Interviu realizat de Alexandru Mărculescu

IMM-urile - Cenușăreasa tranziției?

Ancheta inițiată de "Univers ingineresc" în rândurile colegilor de breaslă a avut un ecou mai puternic decât ne așteptam. Din cauza penuriei de date statistice nu se poate evalua, în prezent - gradul de angajare a inginerilor în activitățile IMM-urilor, dar după opiniile consemnate putem conchide că avem de-a face cu un fenomen de amploare, cu tendința de extindere. Informațiile primite prin intermediul Registrului Comerțului confirmă că, în majoritatea cazurilor, SRL-urile din sfera producției au, în calitate de asociați, ingineri de cele mai diverse specializări. De aici, interesul deosebit și modul concret, practic în care sunt abordate temele specifice.

Asadar, la întrebarea noastră: "Ce dificultăți întâmpinați în desfășurarea activității dvs. și cum vedeți depășirea lor?" am mai primit numeroase răspunsuri, din care redăm în continuare câteva.

Ing. Valentina Lungu: "NOTEX" - SRL: "Firma noastră produce componente electronice simple. Deocamdată, nu ne putem permite să trecem la realizarea de produse mai complexe. În același timp, cunoaștem că întreprinderi de profil cu capital de stat nu pot să asigure o ocupare, într-o măsură mai mare, a capacităților de care dispun. Din păcate, repetatele noastre propuneri pentru o cooperare pe baze contractuale nu s-au bucurat nici măcar de un răspuns, fie chiar un refuz. Noi avem o mobilitate mult mai mare și ne-am creat relații stabile cu firme de prestigiu internațional. Dacă am coopera cu întreprinderile de stat din domeniul nostru de activitate am asigura și deosebire pentru aceste întreprinderi și s-ar folosi mai bine potențialul existent."

Ing. Mihaela Dobrinou: "SINCO" SRL: "Am studiat condițiile în virtutea cărora se pot alocă creditele prevăzute în HG nr. 805/1994. Cele șapte condiții sunt extrem de restrictive. Fie numai faptul că ni se cere ca, pe întreaga durată de utilizare a împrumutului, să alocăm cel puțin 80 la sută din profitul net pentru dezvoltare și plata serviciului datoriei, arată lipsa de realism a celor care mai consideră că respectiva hotărâre poate să fie operațională. Cum să alocăm 80 la sută din profitul net pentru scopurile menționate, când, datorită impozitelor deosebit de împovăratore, noi cheltuiem cea mai mare parte din profitul net doar pentru a relua producția chiar și la un volum mai mic decât în perioada anterioară? Apoi, sunt introduși intermediari de genul punctelor de consultanță, care nu sunt interesați decât să-și "rotunjească" propriile venituri. Pentru întreprinzătorii care își desfășoară activitatea în localități unde nu funcționează astfel de centre de consultanță, practic accesul la credite este blocat. Consider că trebuie să se revizuiască întregul sistem dacă se dorește - cu adevărat - să fie sprijinite IMM-urile."

Ing. Constantin Predoșanu - "CONIX" - SRL: "Am citit, cu stupeoare, reglementările recente adoptate de Guvern pentru sprijinirea IMM-urilor. Nu știu cum este posibil ca prin alocarea sumei de 10 miliarde de lei, din care circa 3 miliarde de lei pentru cheltuielile diferitelor organisme, să se considere că se ajută un număr concludent de întreprinzători particulari?! Dacă socotim că sunt circa 400.000 de IMM-uri active, va dați seama la ce sumă se ajunge. Dar, de fapt, este vorba de alegerea a cinci zone pilot în care ar reveni - pentru întreprinzători - circa 1,2 miliarde de lei. Împărțiți această sumă la alocarea maximă pentru un întreprinzător, de 20 milioane lei, și veți constata că, practic, este mai mult o spoliadă de ajutor. Nu cred că aceasta este soluția de fond. Propun să se instituie un sistem la scară

națională de facilități, inclusiv în materie de creditare pentru a asigura accesul la surse serioase de finanțare pentru un număr mult mai mare de întreprinzători."

Ing. Cristina Negru-Vlăduț - "ANDO" - SRL: "Am citit cu interes opiniile exprimate până acum în «Univers ingineresc». Cred că AGIR poate - pe baza acestei anchete - să formuleze propriul său punct de vedere în legătură cu sprijinirea IMM-urilor, punct de vedere pe care să-l coreleze cu cel al Consiliului Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii. Ceea ce s-a făcut până acum este și insuficient și orientat, în mare parte, într-o direcție neproductivă. Ceea ce se cere acum, în cazul firmelor care funcționează de mai multă vreme și care au rezistat în fața greutăților, este - după părerea mea - nu atât de ordin legislativ, ci în privința alocării resurselor. Nu cerem de pomână, nu vrem credite nerambursabile, care prin însăși natura lor sunt foarte limitate, ci acces la împrumuturi în condiții care să ne permită consolidarea afacerii, nu să ne ducă la sapă de lemn. Consider că principala constă în revizuirea întregului sistem de creditare pentru IMM-uri."

Ing. Dan Antonescu - "FICUS" - SRL: "Mie mi-e teamă - ca și altor participanți la ancheta dvs. - că vom vorbi, din nou, în pustiu. Dar, pentru că tema este extrem de importantă, doresc să subliniez doar un aspect: asociațiile care alcătuiesc IMM-urile trebuie să acționeze coordonat. Cum în Consiliul Economic și Social este membru și președintele Consiliului Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii, aici ar trebui să se concentreze o activitate bine gândită de lobby pentru apărarea intereselor noastre."

Au consemnat B.T. și A.I.B.

INGINERII și resursele țării

În paginile speciale pe care le consacram, de obicei, unei singure teme, me ales astăzi o sferă de preocupări în care comunitatea noastră profesională are nu numai un câmp larg de afirmare, ci și o răspundere deosebită. Resursele umane, materiale, financiare și de orice altă natură se utilizează, în cel mai mare volum, în domenii în care lucrează nemijlocit inginerii. Mulți dintre colegii noștri sunt factori de decizie în alocarea și utilizarea resurselor. Tocmai de aceea se cuvine să acordăm acestui aspect cea mai mare atenție pentru că nu este vorba numai despre noi, ci despre întreaga societate, nu numai despre prezent, ci mai ales despre viitor. Sub semnul acestor considerații vă supunem analizei și aprecierii o serie de fapte și opinii.

• Invitație la evaluări realiste • De unde nu e nici Dumnezeu nu cere • Natura nu face daruri • Cauționarea viitorului - un păcat de neiertat • Mai este mult până departe...

Să ținem seama de realități!

În legătură cu resursele noastre naturale continuă să circule multe legende a căror "demonstrare" reprezintă una din obligațiile noastre ale inginerilor, oameni ai cifrelor, ai aprecierilor riguroase. Fără o evaluare corectă a rezervelor este imposibil să stabilim direcția de dezvoltare a economiei și, pe cale de consecință, a întregii societăți. În acest spirit acționăm noi, cei care lucrăm la Agenția Națională a Resurselor Minerale.

Înainte de toate se impune a prefixura "destinul" industriei noastre miniere. Scăderea producției de cărbune, de pildă, se explică prin caracterul neeconomic al unor exploatare, prin diminuarea puterii calorifice, prin epuizarea unor zăcăminte. La cele 74 de mine închise definitiv se vor adăuga, în viitorul apropiat, alte 30. În acest fel volumul subvențiilor de la bugetul de stat va scădea de la 800-860 miliarde de lei la 200-250 miliarde de lei anual.

De acum înainte, minele (nu numai cele de cărbune) vor funcționa numai pe bază de licență de exploatare, metodă modernă de gestiune care pune accentul pe eficiența economică.

În ceea ce privește resursele de gaze naturale, ele se vor epuiza, practic, în prima jumătate a secolului viitor și, de aici, necesitatea de a le utiliza cu maximă parcimonie. Din păcate, consumul neproductiv este extrem de mare și, din această cauză, se folosesc gazele într-o foarte mică măsură pentru realizarea de produse cu un grad înalt de prelucrare. Reorganizarea ROMGAZ în Companie Națională reprezintă - și în acest domeniu - premisa îmbunătățirii radicale a parametrilor de eficiență economică, în sensul unei mai bune valorificări a resurselor. Aceleași remarci sunt valabile și în privința explorării și exploatarei țițeiului - o altă resursă naturală care se va epuiza, la noi, tot în prima jumătate a secolului al XXI-lea.

Activitatea noastră, a Agenției Naționale a Resurselor Minerale, s-ar putea îmbunătăți dacă se va aproba proiectul de suplimentare a numărului de specialiști de la 110 la 180 de persoane, astfel încât să putem cuprinde mai bine toate zonele de abilitate. Acum, un inspector (bunăoară) are în raza sa un număr atât de mare de unități încât nu le poate verifica pe toate într-un an de zile. Dacă proiectul nostru - care vizează și alte măsuri de îmbunătățire a activității specifice - va fi adoptat, există mai multe posibilități ca resursele naturale să fie mai bine gestionate, să devină un element esențial în relansarea economiei.

dr. ing. Gheorghe Rancea,
director general în Agenția Națională a Resurselor Minerale

Conceptul dezvoltării durabile

Reamintind că acest concept a fost definit, prima dată, în Raportul Brundtland prezentat în 1987 la Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare și aprofundat în 1992 la reuniunea mondială de la Rio de Janeiro, doresc să subliniez că nu se poate vorbi despre o bună valorificare a resurselor în afara respectivului concept. Este vorba despre valorificarea capitalului natural prin politici economico-ecologice raționale, despre conservarea a ceea ce asigură însăși viața pe planeta noastră și despre utilizarea a ceea ce există, în condiții care să nu periclitze soarta generațiilor viitoare. Din acest punct de vedere consider că legislația mediului este - încă - la noi prea permisivă, iar autorizațiile în materie se dau cu prea mare ușurință, doar din dorința autorităților de a mai încasa anumite taxe.

Avem datoria să transmitem celor care ne urmează un mediu curat, un volum al capitalului natural care să nu se consume mai repede decât capitalul artificial (cel creat de om). Este însăși legea dezvoltării durabile de care trebuie, neapărat, să ținem seama atunci când vorbim despre noi, inginerii, despre resursele de care dispunem.

ing. Virgil Agafitei,
ECOMOND SA

Politicele regionale

Între îmbunătățirea modului de utilizare a resurselor și politicile regionale există o strânsă legătură. Noul act legislativ consacrat acestui tip de activitate este menit să asigure, în cele 6 regiuni (care includ mai multe județe vecine și cu un profil economic complementar), o dezvoltare echilibrată, bazată tocmai pe valorificarea superioară a tuturor tipurilor de resurse. Este și o cale de eliminare a caracterului mono-industrial care în anumite județe (Hunedoara, Maramureș, Gorj) reprezintă una din cele mai grave consecințe ale neglijării politicilor regionale.

Potrivit unui studiu întocmit de Institutul Național de Cercetări Economice, obiectivele politicilor regionale în țara noastră ar trebui să țină seama de volumul resurselor naturale, de structura forței de muncă (pe categorii socio-profesionale), de industriile tradiționale în declin, de nivelul infrastructurii, de gradul urbanizării, astfel încât să se adopte programe adecvate fiecărei regiuni prin punerea în valoare a factorilor pozitivi și diminuarea acțiunii celor negativi.

Este important de reținut că - o dată cu adoptarea Legii privind dezvoltarea regională - Uniunea Europeană a pus la dispoziția României o primă tranșă de credite neram-

bursabile în valoare de 10 milioane ECU, sumă destinată trecerii la elaborarea de programe concrete pentru fiecare zonă. În această activitate vor fi antrenați și un mare număr de ingineri.

Principala resursă: economisirea

În ultimul timp, economia românească a consumat anual resurse energetice care echivalează cu circa 45 milioane tone de țiței. Este vorba, firește, în expresie fizică de țiței, dar și de cărbune, gaze naturale, lemn, combustibil nuclear etc. Există un indicator numit "intensitate energetică" - respectiv consumul de echivalent petrol la 1000 dolari produs intern brut - care arată cât se poate de clar în ce măsură resursele energetice se folosesc în mod eficient. La noi în țară se consumă 1,32 tone de echivalent petrol la 1000 dolari PIB. Față de statele dezvoltate din Europa, noi consumăm de cel puțin două ori mai multe resurse energetice pe unitatea de PIB. Cauzele sunt multiple, de la structura energofagă a industriei la tehnologiile depășite, folosite pentru fabricarea majorității produselor. Toate acestea sunt și forme grave de risipă.

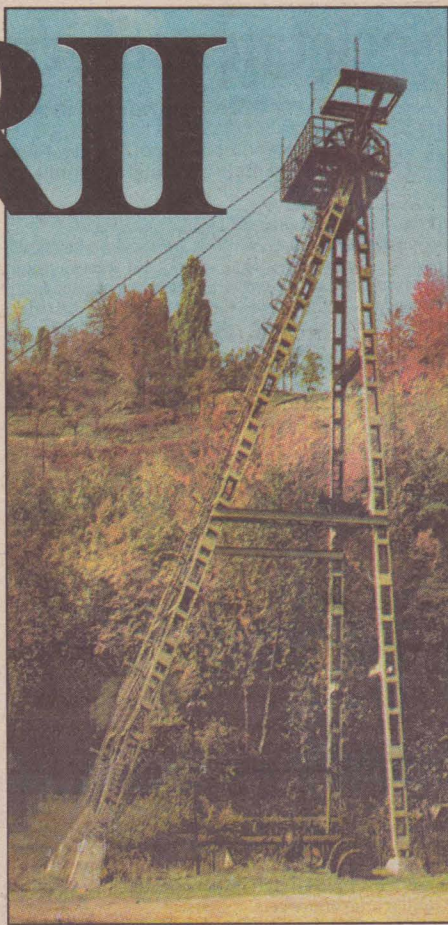
Preocupările extrem de importante îndreptate spre economisirea resurselor caracterizează activitatea Agenției Române pentru Conservarea Energiei (ARCE). Prin studii aprofundate s-au identificat principalele surse de risipă și s-au făcut recomandări pentru eficientizarea folosirii resurselor energetice. Menționăm - cu titlu de exemplu - modernizarea rețelilor de termoficare, rețenologizarea sistemelor de transport al energiei electrice și, nu în ultimul rând, înlăturarea procedurilor tehnice energofage.

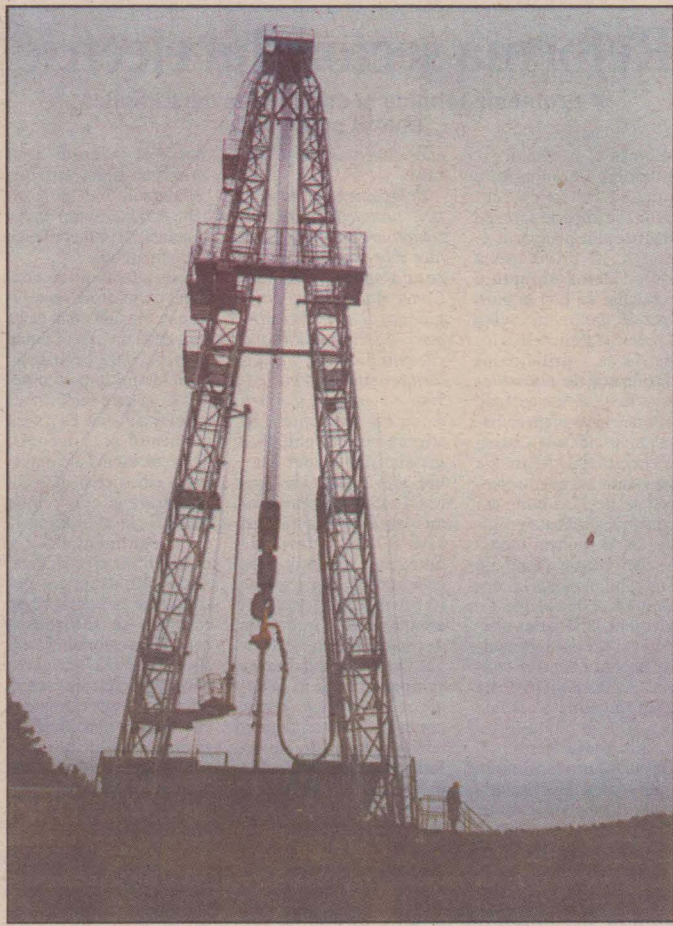
Atât Banca Mondială cât și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și-au exprimat disponibilitatea de a finanța proiecte care să contribuie nemijlocit la economisirea resurselor. Unele proiecte, cum ar fi modernizarea rețelilor de termoficare, au fost puse în "operă", dar volumul lor este încă modest. Ar fi bine să nu irosim șansele care ni se oferă pentru a economisi resursele de care dispunem.

ing. Cristian Vornicescu

Potențialul de inteligență

Studiile întreprinse de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, prin colective multidisciplinare în rândurile cărora se află și mulți ingineri, relevă că în viitorul apropiat este necesar să se schimbe raporturile (ponderile) dintre factorii care asigură o creștere economică durabilă. Concluzia constă în punerea în acțiune a mecanismelor care să determine creșterea rolului factorului

uman. Instrumentul de influențare a acestui proces îl constituie preconizata Agenție de Formare Profesională și Ocupare a Forței de Muncă, instituție care va deveni operațională de la 1 ianuarie 1999.

Proгноzele referitoare la viitoarele structuri economico-sociale conduc la ideea orientării profesionale spre satisfacerea cerințelor societății informaționale, spre o dezvoltare mai puternică a serviciilor performante.

Încă de pe acum, exportul românesc de programe informatice indică posibilitățile extrem de mari pe care potențialul național de inteligență îl oferă pentru eficientizarea forței de muncă. Numai firma SIVECO-România are peste 700 de clienți în țări dezvoltate. Marile companii internaționale specializate în tehnologia informației realizează programe software, de regulă în zonele unde forța de muncă este relativ mai ieftină. Pe respectiva "nișă de piață", inteligența românească are posibilități remarcabile de penetrare și de consolidare.

Experiența ICCPAM - Galați

În condițiile restrângerii dramatice a activității de cercetare-dezvoltare, o experiență precum cea acumulată în perioada postdecembristă de Institutul de Cercetări și Proiectări pentru Produse Plate și Acoperiri Metalice (ICCPAM) din Galați poate constitui o sursă de optimism. Pentru că și optimismul reprezintă o resursă importantă care merită să fie valorificată.

În ultimii 8 ani, ICCPAM a elaborat nu mai puțin de 300 de lucrări de cercetare științifică, expertiză tehnică, diagnosticare, asimilare de produse performante, asistență tehnică. Toate acestea au reprezentat finalizări de contracte încheiate pe o bază strict comercială cu unitățile beneficiare din metalurgie. Consolidându-se pe segmentul de piață cel mai favorabil, ICCPAM - Galați, cu cei 652 de salariați ai săi, are capacitatea de a satisface orice solicitare de profil atât din țară cât și de peste hotare.

Cu o cifră de afaceri de peste 40 de miliarde de lei în primele nouă luni ale acestui an, Institutul - în care mai mult de jumătate din capitalul social aparține salariaților și managerului - a obținut un profit brut de peste 4 miliarde de lei.

Aceste date statistice includ o muncă de calitate, o experiență al cărei filon principal îl constituie mai buna valorificare a potențialului uman. Pe această bază, soluțiile prezentate beneficiarilor au permis și o valorificare superioară a resurselor materiale: minereu, energie, cocs, metal.

Contribuția adusă de institut la retehnologizarea și modernizarea sistemului de turnare continuă, a laminorului de benzi la rece de la "SIDEX" - Galați, a liniilor de decapare și zincare oferă dovada materială a posibilităților de care dispun cercetătorii noștri pentru a

asigura o valorificare tot mai eficientă a resurselor.

Experiența despre care relatăm confirmă și reconfirmă zicala populară "omul sfintește locul". Nu este o fatalitate ca activitatea de cercetare-dezvoltare să se degradeze, să cunoască involuții. Experiența de la ICCPAM o demonstrează deosebit de convingător.

O schimbare de optică

Anul de învățământ 1998-1999 marchează un reviriment în domeniul pregătirii viitorilor ingineri. După o perioadă de recul de câțiva ani, la examenele de admitere din instituțiile de învățământ superior din sfera tehnică s-au prezentat de două ori mai mulți candidați decât în perioadele precedente. Această schimbare de optică este de bun augur. Ea indică o anumită orientare a preferințelor tinerei generații care, fie și numai intuitiv, a înțeles că viitorul ei și al țării depinde, în foarte mare măsură, de producția materială, de punerea în valoare a noi resurse pentru asigurarea unei reale prosperități.

Potențialul uman orientat spre inginerie este chemat să facă față sfidărilor secolului și mileniului următor, iar studenții din anul I, atât prin număr cât și prin pregătire, îndreptățesc - în bună măsură - speranțele noastre de mai bine.

prof. dr. ing. Emil Mardare

Ce ne spun prognozele?

Orice analiză referitoare la resurse nu are substanță (ca să folosim un termen în temă) fără prognoze adecvate. În acest sens merită - credem - să prezentăm, fie și pe scurt, concluziile la care a ajuns Comisia Națională pentru Prognoză privind perspectivele economiei pe următorii doi ani.

În ceea ce privește sectorul extractiv-energetic (de care ne-am ocupat și noi cu prioritate) se consideră că nivelurile de producție se vor situa în jurul celor din anul în curs, cu o ușoară creștere, de maximum 1,5 la sută, în anul 2000 față de 1998. Așa cum am mai relevat, se înregistrează un declin evident al resurselor determinat, în principal, de epuizarea rezervelor naturale industrializabile, la care se adaugă activitatea de prospectare și exploatare geologică subdimensionată, inclusiv ca efect al reducerii alocațiilor bugetare pentru acest domeniu.

Prognoza pentru energia electrică evidențiază necesitatea de a se renunța la caracterul de monopol prin continuarea, până la capăt, a procesului de restructurare început prin reorganizarea fostului RENEL. Se vor consolida societățile desprinse din RENEL și se va trece la privatizarea unora dintre ele. Crearea pieței concurențiale a energiei reprezintă astfel un obiectiv major.

De asemenea, modificările structurale preconizate pentru industria prelucrătoare urmăresc o valorificare

superioară a resurselor materiale și umane. Creșterile de până la 4 la sută în această ramură se vor localiza, în special, în sfera bunurilor de consum și a investițiilor, în condițiile extinderii pieței interne și orientării mai accentuate spre export. Se are în vedere o micșorare a consumurilor specifice de energie, materii prime și materiale, care să permită o sporire a producției în condiții de eficiență superioară. Peste 40 la sută din spor se va obține pe seama mai bunei folosiri a resurselor. De altfel, se prognozează ca productivitatea socială a muncii să reprezinte factorul esențial de relansare a producției până în anul 2000.

Abordarea temei resurselor de pe poziții realiste se impune cu necesitate deoarece stările de fapt din prezent arată că politicile în domeniu pendulează între romantismul desuet și utopiile păguboase. De multe ori se pornește de la dorințe, iar acestea nu pot să țină locul analizei lucide a realităților. Important este să nu ne amăgim cu ideea că țara noastră este bogată în resurse naturale și să conștientizăm faptul că principala noastră resursă este populația. În funcție de gradul de pregătire, inclusiv al inginerilor, de stocul de cunoștințe acumulat prin școală, dar și prin activitatea practică (educația și instruirea adulților trebuie să înceteze a mai reprezenta un simplu slogan), avem șansa de a elimina o parte din limitările impuse de resursele naturale. Or, tocmai potențialul de inteligență, de pregătire poate să asigure atât o valorificare superioară a ceea ce avem ca resurse naturale, cât și o reorientare a întregii economii în direcția subordonării posibilităților de care dispunem sub aspect strict material. Tema este, firește, complexă, iar demersul de față a avut drept scop esențial să sensibilizeze breasla noastră în așa fel încât - prin contribuția ei de neînlocuit - să se ajungă la soluții optime privind utilizarea resurselor țării în folosul țării și al oamenilor ei.

Pagini realizate de Bogdan Ambrozie, Adrian Costeanu și Alexandru Brateș

În numărul viitor:
Inginerii și vremurile

Reforma sectorului electric

• Probleme tehnice și economice care implică soluții politice

România, nu demult exportatoare de energie, a ajuns să fie în prezent nevoită să importe aproape jumătate din necesarul energetic. O primă cauză este scăderea abruptă a producției de țiței și gaze naturale, dar trebuie avută în vedere și realitatea că industria sa - principalul consumator de resurse energetice - este conceptual, ca dotare și ca piață actuală a produselor sale, extrem de energofagă. Afirmația este valabilă și pentru electricitate, deși în ultimii ani consumul a scăzut vertiginos. Când spunem industrie energofagă, nu trebuie să ne gândim numai la consumul mare de energie, ci, îndeosebi, la valoarea marfurilor și serviciilor rezultate pe baza acestui consum. Astfel a ajuns Fosta Renel să dețină o cotă de circa 10% în produsul intern brut al țării, iar restructurarea și modernizarea regiilor - un subiect prioritar al reformei economice în România.

O dată cu relevarea unor adevăruri economice generale, a sosit și momentul reconsiderării unor așezări "principii", de fapt prejudecăți, induse, sub influență străină, în deceniile precedente. Iată câteva din acestea: *alimentarea sigură și economică a consumatorilor poate fi realizată numai de o companie integrată, aparținând statului.*

Electricitatea, ca și apa potabilă și chiar căldura, ar trebui furnizate populației la prețuri inferioare în raport cu livrările către unitățile economice.

Sistemul energetic național (totalitatea instalațiilor și rețelelor electrice) reprezintă o entitate compactă care nu poate fi administrată decât centralizat.

Alimentarea centralizată cu abur și/sau apă caldă (popular, termoficare) este, categoric, superioară oricărei alte forme de încălzire urbană (gaze etc.). Cu cât un sistem de alimentare centralizată cu căldură este mai mare, cu

atât eficiența sa este mai mare.

Echipamentele energetice - producătoare și consumatoare - de puteri unitare mari beneficiază de randamente maxime. Conel vinde scump energia datorită salariilor mari (15-20% din totalul cheltuielilor), și nu datorită randamentelor scăzute ca urmare a stării tehnice a instalațiilor. Se știe că starea tehnică a instalațiilor Conel este, într-adevăr, deficitară, datorită zgârceniei guvernamentale excesive din anii '70-'80 în materie de întreținere, reparații, piese de schimb și, în special, de importuri. Remedii esențiale constă în infuzia de capital, bineînțeles, privat, pentru reabilitarea echipamentelor și schemelor tehnologice. Această este una din componentele fundamentale ale reformei sectorului electric în România. În prezent, beneficiem de șansa investiției nucleare începute la Cernavodă (ce acoperă, deja, peste 10% din cererea națională de electricitate și care este performantă la nivel occidental, spre deosebire de toate celelalte țări din zonă). Mai există o șansă: la o putere electrică totală instalată de circa 19.000 MW, consumul intern a scăzut de la 9-10.000 MW, putere medie anuală în 1989, la 6-7000 în 1997 și continuă să scadă; deci, se dispune de o bună posibilitate de manevră în selectarea obiectivelor de modernizat în electrocentrale.

În ceea ce privește rețelele electrice, deși se impun ample reechipări, acestea prezintă un grad de siguranță relativ ridicat, practic pe tot teritoriul țării; numai o creștere impetuoasă a consumului în Moldova poate crea necesități de reconsiderare a liniilor de legătură cu această provincie.

Alimentarea cu căldură a orașelor din centrale electrice de termoficare (CET) Conel constituie, însă, un sector deficitar,

mai ales în cazul unor ierni mai aspre, astfel că problemele încălzirii urbane solicită tratări atente și colaborări obiective cu municipalitățile.

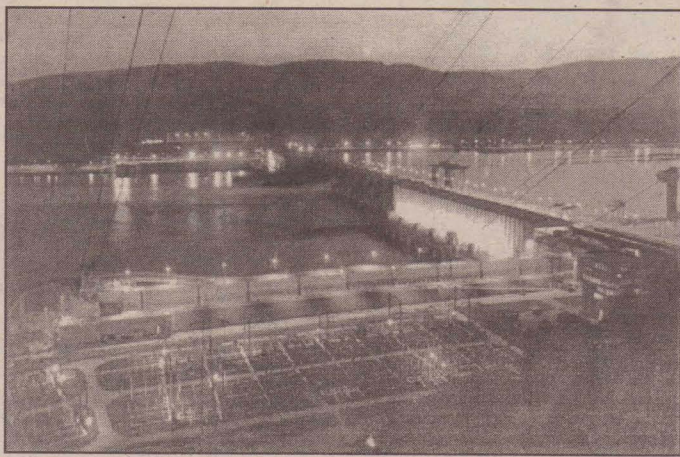
Este interesant de constatat că reforma sectorului electric în România, ca și în celelalte țări aflate în tranziția către capitalism, coincide în timp cu o perioadă în care majoritatea statelor au decis că a sosit momentul unor reconsiderări de esență ale industriilor electrice și au trecut la măsuri în consecință, inclusiv la abordarea la nivel continental a comerțului cu electricitate. Astfel, România are posibilitatea ca în propria sa reformă să folosească experiența celorlalte țări și să-și propună atingerea unor ținte radicale care să prilejuiască atât rezolvarea chestiunilor specifice, cât și corelarea cu normele convenite pe plan european și internațional.

Cu unele rețineri - în principal, din partea unor sindicate - s-a convenit propunerea (către decidenții din parlament și guvern) unor măsuri care ar permite ca în 4-5 ani, pe parcursul a trei etape și după clarificarea unui amplu portofoliu de "detalii" legislative, tehnice, economice și organizatorice, actuala structură monopolistă, reprezentată de Conel, să fie transformată într-o veritabilă industrie capitalistă, funcționând pe principiile pieței, dar reglementată de stat, așa cum deja există sau se află în curs de construcție în multe țări avansate.

În ultimul timp, în perioadele de acalmie mediatică, presa scrisă și cea electronică au acordat spații consistente transformărilor structurale prevăzute în propuneri, astfel că au putut fi cunoscute de cei interesați; s-a vorbit mai puțin, însă, de soluțiile "de detaliu" care trebuie să susțină transformările în cauză.

Claudiu-Viorel
Săvulescu

(Continuare în nr. viitor)

CITITORII AU CUVÂNTUL

Salutăm dorința și intenția bilunarului "Univers ingineresc", editat de AGIR, de a realiza o astfel de anchetă în rândul inginerilor. Titlul - Curajul de a privi adevărul în față - merită unele comentarii, care țin mai mult de condiția inginerului. Dacă vom studia Dicționarul explicativ al limbii române, în dreptul cuvântului *inginer* vom găsi următoarea explicație: specialist cu o pregătire tehnică și teoretică, care prestează o activitate tehnică de proiectare, de cercetare, de organizare și de conducere a proceselor tehnologice dintr-o întreprindere.

Vom da alături o altă definiție a ingineriei, așa cum a fost formulată de H.B. Maynard în "Manualul de inginerie industrială": "Ingineria industrială se ocupă cu proiectarea, perfecționarea și aplicarea în practică a sistemelor integrate alcătuite din oameni, materiale și echipamente. Ea se bazează pe cunoștințe și experiență de specialitate în științele matematice, fizice și sociale, precum și pe principiile și metodele ingineriei și de analiză și proiectare pentru prognozarea, specificarea și evaluarea rezultatelor ce se obțin prin astfel de sisteme".

Putem spune, deci, fără teama de a greși, că pentru a-și putea îndeplini toate dezideratele despre care se vorbește în definiție, inginerii trebuie să cunoască mai întâi foarte bine realitatea în care-și desfășoară activitatea. Cu alte cuvinte, trebuie să stăpânească adevărul pentru a putea elabora soluții viabile. Pornind de la date imaginare, nu va ajunge decât cel mult un scriitor de literatură științifico-fantas-

tică. Și atunci se pune întrebarea firească: inginerii trebuie să aibă curajul să privească în față adevărul, ori cele două noțiuni sunt parțial integrabile din condiția de inginer?

Am făcut aceste divagații pentru a îndemna la meditație pe ingineri, dar și (mai ales) pe cei care de aproape un deceniu le distrug sistematic obiectul muncii, trimițându-i la periferia societății, le hotărăsc viața mai mult în mod arbitrar, pe baza unor interese doar de ei știute. Ca unul care am urmărit cu atenție activitatea desfășurată de AGIR (sunt membru de la înființarea acestuia), voi face câteva propuneri concrete:

- clarificarea celor trei noțiuni pe care fostii, actualii (poate chiar și viitorii) politicieni le manevrează cu nonșalanță - reforma, privatizarea, restructurarea, noțiuni pe care uneori le cam confundă - și elaborarea unor planuri cu măsuri concrete pentru înfăptuirea acestor deziderate;

- prezentarea unor realizări de excepție ale inginerilor români și a implicațiilor pe care le-ar prezenta pentru viața românească sub toate aspectele ei - economic, social, politic, financiar, cultural etc.;

- o analiză obiectivă a economiei românești la momentul '89 și la momentul actual, comparativ cu a altor economii, precum și a măsurilor ce se impun.

Se impune o colaborare a AGIR cu alte organizații profesionale - instituții de învățământ superior, Academice etc.

Salut inițiativa AGIR pentru reabilitarea inginerilor, dar sunt de părere că aici ar trebui făcut mai mult, deoarece mi se pare totuși cam anemică.

O categorie specială o reprezintă inginerii care s-au înscris la doctorat și au susținut și examenele și referatele, dar din anumite motive nu și-au putut finaliza activitatea. Oare nu credeți că pentru această categorie de specialiști ar trebui făcut mai mult?

Cu speranța că cele câteva probleme ridicate au prezentat interes, vă mulțumesc și voi reveni cu alte probleme.

În încheiere, vă doresc mult succes în activitate!

Ing. drd. Ionel Sabie

Sunt ing. I.H. din București și vă rog să-mi permiteți ca, în câteva rânduri, să fac unele considerații asupra modului defectuos de abordare a reformei în industria românească și să propun câteva soluții de primă urgență.

1. La ora actuală, în marile societăți comerciale (Autocamioane Brașov, Tractorul Brașov, FAUR București, Republica București, IPA Pitești etc.) sunt mii de muncitori cu categorii *nemeritate* (a V-a, a VI-a, a VI-a specială), care nu produc dar iau salarii foarte mari, fapt ce influențează dezastruos prețul de cost al produselor românești. Această cruntă dictatură proletară, care să nu uităm că și în 1994 striga în curțile uzinelor "Moarte inginerilor!" intimidează prin diferite forme conducerii acestor societăți, reprezentând factorul retrograd în calea progresului economiei românești.

Singura soluție viabilă, pe care vă rog să o propuneți dlui ministru Berceanu, este să se aplice legea, adică *normativele în vigoare* pentru obținerea categoriilor, fără daune de vin sau țuică, ci prin comisiile de specialiști care să facă curățenie. Se va face restructurarea rapid, legal și fără motiv de ieșire în stradă.

2. Produsele acestor mastodonti sunt de proastă calitate, nu se respectă tehnologia omologată, se lucrează cu tehnologii ocolite. SDV-urile nu sunt verificate cu lunile, CTC-ul închide ochii la dispoziția conducerii. În fiecare minut, mii de mașini-unele stau. Liniile automate lucrează 2-3 zile pentru toată luna. De exemplu, Autocamioane "Roman" este dimensionată pentru o producție de 40.000 buc/an și în prezent montează circa 100 buc/lună.

3. Se fură zilnic materiale și produse din societățile "socialiste" pentru că sunt ale nimănui. Când s-a încercat să se organizeze paze, au sărit sindicatele și proletarii: "Noi unde mai reparăm, avem salarii mici" etc.

4. Propun înființarea unor comisii de specialitate (nu din ministere, ci foști sau actuali angajați ai marilor uzine) care să scoată la iveală toate deficiențele, să propună soluții concrete de remediere (cu termene), iar aceste rapoarte să fie prezentate ministrului pentru tragerea la răspundere și redresare.

La Romexpo

Forumul Industriei Ușoare

Calendarul expozițional al Romexpo pe anul 1998 a avut ca moment final trei manifestări din domeniul industriei ușoare: "Modexpo" în premieră, "Cosmetice" la ediția a IV-a, "Cadouri" la ediția a III-a, precum și o noutate: Expoziția florală.

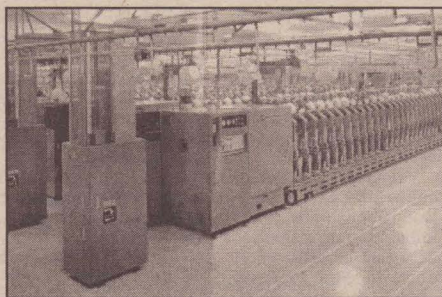
Orientate anume spre a satisface gustul marelui public în domenii atât de variate, care să evidențieze capacitatea societății românești de a recepta cele mai noi tendințe în estetica și versatilitatea modei, exprimată printr-o gamă variată de materiale și tehnologii, asociate celor mai îndrăznețe linii și creații oferite de stilisti design-ului vestimentar, în cele mai diverse domenii - textile, confecții, pielărie, încălțăminte și accesorii - cele 145 de firme expozante din România și din aproape 20 de țări din Europa, Africa și Asia au reușit să ofere, prin produsele etalate la standuri, o notă de frumusețe, eleganță și de ce nu, noi strategii în condițiile economiei de piață.

În acest cadru, o notă aparte, cu multiple

semnificații și ecouri, a constituit-o **Forumul Industriei Ușoare**, ediția a II-a, ce a reunit, la inițiativa Federației Patronale a Industriei Ușoare - FEPAIUS, manageri generali, specialiști, cercetători și proiectanți, producători și comercianți, distribuitori și analiști ce activează în cele mai variu sectoare ale industriei ușoare.

Forumul a constituit un excelent prilej de dialog nemijlocit cu reprezentanții puterii, cu societățile comerciale care produc și desfac produsele acestei ramuri, deschizându-se noi posibilități de afaceri și acces la informații de ultimă oră din domeniu.

FEPAIUS a reușit, prin dezbaterile ce au avut loc, să realizeze o analiză la zi a problemelor curente cu care se confruntă unitățile productive din această ramură în actualele condiții interne și externe, privind: fiscalitatea și taxele vamale; aprovizionarea cu materii prime, materiale și energie; dificultățile întâmpinate de exportatorii și importatorii de produse, materiale și tehnologii

avansate; oportunități și tendințe de relansare a industriei ușoare; strategii ale dezvoltării industriei textile-pielărie în perioada 1998-2000; aspecte ale legislației economice cu aplicare în acest sector; surse și alternative de finanțare internă și externă; alinierea industriei ușoare românești la cerințele CE; noi produse și tehnologii aplicate în industrie; planificarea și gestionarea resurselor umane; accesibilitatea pe noi piețe internaționale.

Forumul Industriei Ușoare, ca organ de reprezentare a peste 7400 de agenți economici din sectoarele textile, confecții

și pielărie-încălțăminte, cu o pondere în exportul românesc de peste 32%, în care activează 16% din totalul personalului angajat în industria țării, a adoptat un document final adresat Guvernului României, prin care semnaleză în corectitudine politicilor guvernamentale - legislative, fiscale, vamale - care afectează în prezent întregul sector al industriei ușoare și care vor trebui urgent soluționate, în vederea relansării acestei importante ramuri industriale din România.

ing. Ion Rozanide

Revista revistelor

● **Revista Energetica**, nr. 9/1998, aduce în atenția cititorilor articole interesante vizând problematica modelării dispersiei poluanților evacuați de emitenții staționari constituiți de centrale termoelectrice românești, precum și utilizării instalațiilor de turbine cu gaze.

● **Revista Dialog textil**, nr. 10/1998, are, ca de obicei, un cuprins bogat. Reținem articolele: "Tratarea antimicrobiană a textilelor", "Automatizarea proceselor de vopsire în aparate de tip autoclavă", "Industria de confecții din România și sistemul lohn: sinonime?"

● Numărul 3/1998 al revistei **Sudura**, editată de Asociația de Sudură din România, prezintă sistemul specific de certificare a personalului pentru sudare, adoptat de Federația Europeană de Sudură și aspecte privind tehnologiile de sudare a barelor cu profil T, sudare în mediu de argon, precum și sudarea oțelului pentru blindaje.

● **Revista Industria textilă** nr. 3/1998, editată de Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Textile și Pielărie, consacră spații ample unor teme de actualitate referitoare la realizarea de țesături elastice destinate sectorului medical, la optimizarea proceselor textile, precum și la aparatura de laborator destinată industriei textile.

● Din Noua Zeelandă ne-a sosit numărul pe luna octombrie 1998 al revistei **Engineering**, a Institutului Inginerilor Profesioniști, din al cărui sumar spicăm articole din domeniile construcțiilor, infrastructurii, energiei, alimentației și bioproceselor.

● Din **Buletinul** lunii octombrie 1998 al Societății de Inginerie Chimică din România reținem prezentarea "Mesei rotunde" desfășurate în cadrul Salonului Internațional de Chimie SICHEM '98, care a cuprins trei secțiuni: Perspective de dezvoltare a industriei chimice, Cercetarea de inginerie chimică, Învățământul de inginerie chimică.

● La **Recherche**, în numărul său din luna septembrie 1998, aduce în atenția cititorilor articole științifice de larg interes din domeniile informaticii, biotehnologiei, fizicii și medicinii.

● **The Bulletin** din luna octombrie 1998, publicație a Centrului Regional de Protecție a Mediului pentru Europa Centrală și de Est, prezintă programul de burse pentru anul 1999 adresat tinerilor membri ai organizațiilor neguvernamentale active în domeniul protecției mediului.

● Asociația Română a Antreprenorilor din Construcții editează **Buletinul ARACO**, care în numerele sale 29/30 și 31/32 din 1998 prezintă conferința de presă

a ARACO vizând posibilitatea relansării economice a României începând cu activitatea de construcții. De asemenea, sunt aduse în atenția cititorilor mutațiile pozitive în finanțarea drumurilor din România, topul național al firmelor '97, casa socială a constructorilor și planul de asigurare a calității în construcții.

● Din buletinul de infor-

mare **Impuls**, nr.10/1998, al Companiei Naționale de Electricitate reținem articolele "Autoritatea națională de reglementări în domeniul energiei - un fapt împlinit" și "Indicatori de performanță în continuitatea asigurării serviciului la nivelul producției, transportului și distribuției energiei electrice".

ing. Georgiana Dumitru

Expoziția
"Muzica mecanică - tehnici,
nostalgii și performanțe"

La Casa Americii Latine, în prezenta ambasadorelor din țările Americii de Sud și a unui public numeros, a avut loc în ziua de 17 noiembrie a.c. deschiderea unei interesante expoziții cu aparate muzicale din colecția Secției de înregistrare și redarea sunetului a Muzeului Științei și Tehnicii "Ștefan Procopiu" din Iași.

Muzeul politehnic a fost înființat la Iași în anul 1955 și în anul 1994 a primit actuala titulatură. Ștefan Procopiu (1890-1972), al cărui nume îl poartă muzeul, a fost licențiat al Facultății de Științe din Iași (1912) și a obținut titlul de doctor în fizică la Universitatea Sorbona din Paris (1924), devenind membru al Academiei Române în anul 1955. Între anii 1925-1962 a fost profesor la Universitatea din Iași. El a desfășurat o bogată activitate științifică, descoperind fenomenul optic și magnetic care îi poartă numele.

Din colecția muzeului - unică în țară - au fost aduse la București o serie de aparate prin care se prezintă evoluția înregistrării și redării sunetului, în mod cronologic, de la cilindrul cu știfturi până la banda magnetică. Publicul este încântat la vederea și ascultarea unor aparate, care funcționează și în prezent, cum ar fi: cutiile muzicale din sec. XVIII; ceasurile cu mecanism muzical construite la Viena în 1875; orgile automate din sec. XIX; orchestroanele construite la Praga în anul 1791; pianola, un ingenios automat muzical, care funcționează cu bandă perforată; impresionanta realizare a lui Edison - fonograful - inventat în anul 1877 și altele.

Dacă nu reușiți să vizitați această expoziție, în trecere prin Iași nu uitați Muzeul Științei și Tehnicii, situat în Palatul Culturii.

Mihai Olteneanu

SPAȚII
ALE ACȚIUNII ÎNGINEREȘTI

● **O jumătate de an.** Premierul Radu Vasile a declarat public că în jumătate de an vor fi puse în aplicare principalele măsuri de reformă menite să stopeze declinul și să asigure o relansare sănătoasă, durabilă a economiei. Aceste măsuri au ca obiective principale o restructurare radicală care să determine reducerea cu cel puțin 15 la sută a pierderilor din economie și un nou echilibru între ramuri, precum și o privatizare accelerată, în special a marilor întreprinderi industriale. Primul-ministru a declarat că, în cazul în care nu va realiza acest program, peste 6 luni își va prezenta demisia.

● **Investiții.** Potrivit proiectului de buget pe 1999, volumul investițiilor publice va fi de 48.626 miliarde de lei, marcând o creștere - în termeni reali - față de 1998 de circa 20 la sută. Obiectivele prioritare sunt: continuarea lucrărilor la Unitatea 2 Cernavodă, deschiderea unor perimetre miniere cu un potențial ridicat, modernizarea infrastructurii din transporturi (inclusiv la Aeroportul Otopeni și în Portul Constanța), extinderea sistemelor de protecție împotriva inundațiilor și a altor calamități naturale, reabilitarea rețelei de irigații.

● **Piața energetică.** A fost înființată Agenția Națională de Reglementări în domeniul energiei, instituție publică autonomă, cu personalitate juridică, al cărei scop principal constă în stabilirea de reguli obligatorii pentru piața energiei electrice și termice. Agenția este abilitată să emită și să suspende autorizațiile și licențele pentru agenții economici din domeniu, să aprobe criteriile de stabilire a tarifelor și prețurilor, să elaboreze contractele-cadru privind vânzarea, achiziția și furnizarea energiei electrice și termice,

să elaboreze normele tehnice și comerciale pentru întreaga activitate din sistemul energetic național.

● **Minvest.** În continuarea acțiunilor de reorganizare a regiilor autonome, a fost înființată Compania Națională MINVEST care preia întregul patrimoniu al fostei RA a Cuprului-Deva. Capitalul social al Companiei este de 12.686 miliarde de lei, deținut în întregime de statul român. În noua entitate economică sunt incluse 14 exploatare miniere din care se extrag minereuri cuprifere, auro-argintifere, metale rare, nisip cuarțos și silicos, precum și alte substanțe utile. Se apreciază că punerea, exclusiv, pe baze comerciale a activității din domeniu va conduce la rentabilizarea extracției de minereuri în întreaga zonă de vest a țării.

● **Monitorizare.** Fondul Proprietății de Stat a trecut la monitorizarea a 47 de mari întreprinderi industriale care au cele mai slabe rezultate economico-financiare pe ansamblul economiei. În urma monitorizării se vor stabili măsurile concrete, caz cu caz, pentru îmbunătățirea situației, iar în condițiile în care aceste măsuri nu vor da satisfacție, se vor declanșa procedurile de lichidare juridică sau administrativă.

● **Extindere.** Societatea Națională de Petrol PETROM (SNP) a declanșat negocierile pentru încheierea de noi contracte cu firmele de profil din Kazahstan și din alte țări situate în Asia Centrală în vederea explorării și, în caz de rezultate pozitive, exploatare bogatelor zăcăminte de țevi din această zonă. Se preconizează că se vor desfășura lucrări pe o suprafață de peste 50.000 kilometri pătrați, existând astfel posibilitatea decurării unei activități sistematice pe o perioadă de cel puțin un deceniu.

CURSURI DE PREGĂTIRE COMPLEMENTARĂ
programate în trimestrul I 1999

Denumirea cursului, seria / treapta de instruire	Data începerii cursului	Cote estimative de participare - membri AGIR cotizanți (lei)
Utilizarea procesorului de text "Word for Windows" - seria I 1999	marți, 19 ianuarie	250.000
Inițiere în utilizarea calculatoarelor compatibile IBM - PC - seria A-V-a 1999	marți, 23 februarie	250.000
Limba engleză pentru ingineri Nivel I - Începători, Modul 3 Nivel II - Începători, Modul 1 Nivel II - Pre-intermedieri, Modul 4 Curs intensiv de limba germană Nivel II - Intermedieri, Modul 3 Nivel III - Cunoștințe medii, Modul 4 Protecția industrială în condițiile tranziției spre economia de piață (colaborare cu OSIM)	miercuri, 20 ianuarie miercuri, 2 martie miercuri, 3 martie luni, 8 februarie luni, 15 martie luni, 22 martie	200.000 200.000 200.000 250.000 215.000 150.000

Cursurile sunt destinate în primul rând inginerilor - membri AGIR din București, cu cotizația achitată la zi, dacă rămân locuri neocupate față de numărul minim necesar de participanți, la seriile respective vor putea fi admise și alte persoane (cu studii superioare/ medii sau studenți) care vor achita cota de participare majorată cu 30%.

Cotele de participare se vor achita în două rate egale. Locurile în serii rezervându-se prin achitarea primei rate la înscriere. Datele programate vor fi decalate numai dacă, cu o săptămână înainte, nu s-au constituit grupe cu numărul minim necesar de cursanți.

Pentru înscrieri și achitarea cotelor de participare, cei interesați sunt invitați să se adreseze la secretariatul / casieria AGIR, Calea Victoriei nr. 118, etajul I, zilnic între orele 9.30-16.00 (exceptie vineri, între orele 9.30 - 14.00).

Industria de construcții din România în analiză la

Conferința Națională ARACO

Având ca obiectiv declararea producerea unei reale schimbări și relansarea activității de construcții în România, cea de a 5-a Conferință Națională a Asociației Române a Antreprenorilor de Construcții - ARACO - a avut loc la 20 noiembrie a.c. la Palatul Parlamentului din Capitală. Ea a reunit personalități de marcă din MLPAT, Ministerul Transporturilor, MMPS, Patronatul Român, numeroase delegații oficiale străine, manageri generali din societăți comerciale de construcții, specialiști din institute de cercetare-proiectare, din unități producătoare de materiale de construcții și instalații, cadre universitare din învățământul tehnic superior de construcții, reprezentanți ai unor organizații și asociații profesionale, mass-media. Din partea AGIR a participat președintele asociației, dr. ing. Mihai Mihăiță.

Din documentele supuse atenției participanților la Conferință a rezultat că ARACO, membru cu drepturi depline al

Federației Industrii Europene a Construcțiilor (FIEC) și partener permanent în dialogul tripartit guvern-patronat-sindicate, a desfășurat o activitate eficientă pentru îmbunătățirea și simplificarea cadrului legislativ, respectarea legalității în activitatea economică și a normelor de concurență loială, relaxarea fiscalității, care să determine reinvestirea profitului obținut cu scutirea de la plata impozitului cu 100% pentru profitul reinvestit, diversificarea acțiunilor de informare a membrilor asociației asupra concepțiilor, tehnologiilor, materialelor, echipamentelor și utilajelor noi și performante, care să asigure modernizarea și creșterea competitivității sectorului de construcții la nivelul țărilor din UE.

Referitor la piața internă a construcțiilor, relansarea investițiilor este considerată vitală pentru revigorarea economiei românești și afirmarea ei în competiția mondială a schimburilor comerciale.

Investițiile realizate în

conomie în anul 1997 au însumat o valoare de 38.365 miliarde lei, în scădere cu 19% comparativ cu anul anterior, datorită în principal deteriorării rezultatelor financiare ale agenților economici.

Valoarea lucrărilor de construcții executate în anul 1997 a fost de 23.622 miliarde lei, în scădere cu 22% față de anul precedent. În anul 1998, în primul semestru s-a înregistrat un reviriment, investițiile realizate însumând 16.450 miliarde lei, în creștere cu 0,8% față de aceeași perioadă a anului 1997.

În consens cu Programul de macrostabilizare și de dezvoltare economică durabilă, ARACO consideră că dezvoltarea procesului investițional și cu precădere a investițiilor pentru infrastructura majoră, infrastructura localităților și pentru infrastructura proceselor industriale va crea piața liberă pentru restructurarea și revigorarea industriei și serviciilor și implicit a economiei.

În paralel cu atragerea

capitalului străin, care reprezintă o necesitate de prim ordin, se impune încurajarea capitalului autohton, accesul acestuia la creditul intern reprezentând principalul instrument economic.

În scopul definirii direcțiilor de acțiune pe perioada anilor 1998-2000, Conferința Națională a adoptat Strategia de dezvoltare și perfecționare a activității ARACO, care prevede în principal următoarele opțiuni prioritare:

- Adoptarea cadrului legislativ și instituțional care să reglementeze activitatea patronatului, locul și rolul acestuia în economia de piață;

- Stimularea dezvoltării investițiilor, prin asigurarea unui mediu economic stabil, bazat pe reglementări clare, independent de variațiile politice la guvernare;

- Promovarea în continuare a principiilor eficienței și concurenței, singurele în măsură să asigure calitatea și competitivitatea pe piețele europene;

- Reducerea nivelului

general al fiscalității;

- Mai buna reprezentare și susținere a intereselor constructorilor în cadrul dialogului social tripartit;

- Promovarea colaborării internaționale în interesul asociațiilor;

- Transformarea ARACO în confederație, în scopul obținerii reprezen-

tativității la nivel național.

În finalul lucrărilor s-au supus aprobării documentele Conferinței Naționale și modificările la statutul ARACO. De asemenea, au fost alese noile organe de conducere. În funcția de președinte al ARACO a fost reales dl ing. Alexandru Dobres.

ing. Ion Rozanide

Scrisoare deschisă adresată domnului Radu Berceanu, ministrul industriei și comerțului

Industria de textile și confecții este o industrie cu o tradiție îndelungată ce prezintă o deosebită importanță prin producerea de bunuri de consum specifice, fiind reprezentată în toate județele țării.

De menționat faptul că în anul 1997, nivelul capacităților de producție în acest sector a fost de: 191 mii tone fire; 661 mil. mp țesături; 180 mil. bucăți tricotate; 3240 mld. lei confecții textile; 1537 mii bucăți confecții piele și blană, ceea ce reprezintă:

- 6,6% din producția industrială a României;
- 15,6% din personalul aferent industriei;
- 23,0% din exportul pe economie;
- 13,9% din importul pe economie.

Având în vedere cele menționate, vă supunem atenției următoarele aspecte:

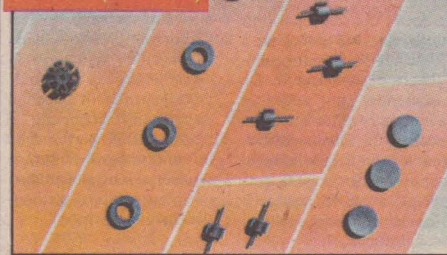
- În prețul de cost al produsului textil, o pondere importantă o deține valoarea consumurilor energetice;
- Cu toate că nu mai există nici o justificare tehnică (deficit de energie electrică, capacități mari de producție), se mențin în continuare prețuri diferențiate pentru consumurile energetice în "orele de vârf de seară";

- Practicarea plăților pentru orele de vârf de seară cu un tarif mărit de circa 3 ori a determinat ca întreprinderile industriale să lucreze doar în schimburi I și III, ceea ce duce la reducerea forțată a capacităților de producție, la dezechilibre în sistemul de distribuție a energiei electrice și implicit la pierderi de energie.

În condițiile în care industria textilă deține în continuare un loc important în cadrul economiei naționale, pentru practicarea unor prețuri competitive ale produselor textile, vă rugăm să aveți amabilitatea de a dispune unificarea prețului la energia electrică, în sensul de a nu mai exista tarif pentru "orele de vârf de seară".

Uniunea Centrală pentru In și Căneapă,
Președinte ing. Vasile Paul

Magneții românești
"de aur" (ICPE SA)

România - revelația Salonului Mondial de Invenții

Al 47-lea Salon de Invenții, Cercetare și Tehnologii Noi de la Bruxelles - cea mai mare întâlnire mondială de acest gen, patronată de Camera de Comerț a Regiunii Bruxelles, și-a anunțat laureații. Au fost

expuse la palatul expozițional 1200 de invenții din peste 40 de țări, prin 750 de reprezentanți.

Rezultatele obținute de inventatorii români au fost anunțate de către dl prof. Nicolae Naum, director general în MCT, cu ocazia sărbătoririi - la 19 noiembrie a.c. - a Zilei Cercetătorului și Proiectantului din România. Astfel, participând pentru a 8-a oară consecutiv,

România a fost revelația Salonului atât prin numărul mare de invenții premiate, 58 din 73 expuse - 31 cu aur, din care 8 cu mențiunea specială a juriului, 20 cu argint, 7 cu bronz și 5 premii speciale - cât și prin formele instituționale diversificate: societăți comerciale, institute de cercetare din aria MCT, firme private, universități și inventatori individuali.

La standul organizat de MCT s-au remarcat prin valoarea și omogenitatea expozitelor Institutul Național de C-D pentru Științe Biologice-București, SC Moldinvent SA-Iasi, Institutul Național de Inventică-Iasi, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Criogenie și Separări Izo-topice-Rm. Vâlcea, Institutul de Cercetare pentru Tehnologia Construcțiilor de Mașini-București, ICPE SA-București, COMOTI SA-București, Institutul pentru Tehnologii Ecologice-București etc.

Interesul manifestat de delegațiile participante s-a concretizat până acum prin perfectarea a 10 convenții-cadru de cooperare cu Belgia, Rusia, Croația, Serbia, China, SUA, Ungaria, Venezuela, Franța.

Conform art. 205-206 C.P., întreaga răspundere juridică pentru conținutul articolelor revine exclusiv autorilor acestora.

Tipar: RH PRINTING S.R.L., Calea Plevnei nr. 114, sector 1, București, Tel.: 637.24.70

ASOCIAȚIA GENERALĂ
A INGINERILOR
DIN ROMÂNIA

UNIVERS
INGERESC

Colegiul director:
prof.ing. Aristide Dodu
prof.dr.ing. Dan Ghilce
dr.ing. Mihai Mihăiță
ing. Viorica Anghel
Mocanu
prof.dr.doc.ing.
Dumitru Teaci
acad. Radu Voinea

Redactor-șef:
Alexandru Mărculescu
Colaboratori:

dr.ec. Teodor Brates
ing. Ion Rozanide
ing. Mihai Olteneanu
ing. Cristian Gută
ing. Georgiana Dumitru

Correspondenți:
ing. Gheorghe Moraru
(Galați)
Eugen Răpă
(Iasi)

Procesare texte:
ing. Gabriela Dumitrescu
Secretariat de redacție,
paginație
computerizată:
Călin Georgescu
Producție-Difuzare:
Georgeta Pupezescu

Redacția:
Sediul central AGIR
Calea Victoriei, nr 118
Telefon:
659.22.75, 659.41.60
Fax: 312.55.31